

Kwetsbaarheidsonderzoek bij ouderen
Middelkerke
2017-2018

Inhoud

Inleiding.....	4
1. Analyse van de respons.....	5
2. Kenmerken van de respondenten.....	6
2.1 Deelgemeente.....	6
2.2 Geslacht	6
2.3 Leeftijd	7
2.4 Huishoudtype.....	7
2.5 Type woning.....	8
3. Kwetsbaarheidsscore	9
3.1 De totale kwetsbaarheidsscore	9
3.2 De 4 componenten van kwetsbaarheid	10
Fysieke component.....	10
Psychologische component	11
Sociale component.....	12
Omgevingscomponent.....	13
Conclusie globale kwetsbaarheidsscore	13
4. De verschillen in kwetsbaarheid	14
4.1 Naar geslacht	14
Totale kwetsbaarheidsscore	14
Fysieke component.....	15
Psychologische component	16
Sociale component.....	17
Omgevingscomponent.....	17
Conclusie kwetsbaarheid naar geslacht.....	18
4.2 Naar leeftijd	19
Totale kwetsbaarheidsscore	19
Fysieke component.....	20
Psychologische component	20
Sociale component.....	21
Omgevingscomponent.....	22
Conclusie kwetsbaarheid naar leeftijd.....	23
4.3 Naar huishoudtype.....	24
Totale kwetsbaarheidsscore	24
Fysieke component.....	24
Psychologische component	25
Sociale component.....	26

Omgevingscomponent.....	27
Conclusie kwetsbaarheid naar huishoudtype.....	27
4.4 Naar woningtype.....	28
Totale kwetsbaarheidsscore	28
Fysieke component	29
Psychologische component	30
Sociale component.....	31
Omgevingscomponent.....	32
Conclusie kwetsbaarheid naar woningtype	33
5 Bijkomende kenmerken van de respondent.....	34
5.1 Hulp krijgen	34
5.2 Sociaal contact	35
Voldoende sociaal contact	35
5.3 Mobiliteit.....	37
5.4 Vrije tijd.....	41
5.5 Lidmaatschap	42
6 Globale conclusie en samenvattende tabellen.....	43
Globale kwetsbaarheid	43
Naar geslacht	43
Naar leeftijd	44
Naar huishoudtype.....	44
Naar woningtype.....	44
Sociaal contact	44
Bijlage: Samenvattende tabellen	45

Inleiding

In 2004 startten de Vrije Universiteit Brussel en Hogeschool Gent op vraag van de provincie West-Vlaanderen met een onderzoek naar de noden en behoeften van 60-plussers in onze samenleving. Na ruim 10 jaar onderzoek brachten de Ouderenbehoefteonderzoeken (Belgian Aging Studies) de leefsituatie van meer dan 65.000 ouderen in Vlaanderen in kaart. De dataset die hierdoor opgebouwd werd, is de basis voor diverse onderzoekslijnen m.b.t. het ouder worden in Vlaanderen.

Een van de onderzoekslijnen is het kwetsbaarheidsinstrument.

De vaststelling dat 6,4% van de thuiswonende ouderen zorgtekorten rapporteert¹, heeft aanleiding gegeven tot het ontwikkelen van het kwetsbaarheidsinstrument. Het kwetsbaarheidsinstrument heeft als primair doel het detecteren van kwetsbare ouderen en het blootleggen van domeinen waarop de oudere kwetsbaar is. Op die manier kan er vanuit de zorginstanties gericht acties ondernomen worden om de kwetsbaarheidssituatie aan te pakken. Daarnaast biedt het instrument, wanneer er geaggregeerd wordt naar het niveau van de gemeente (of deelgemeente), ook de mogelijkheid om een beter inzicht te verwerven in de factoren die kunnen bijdragen tot kwetsbaarheid. Inzicht hebben in deze factoren is een noodzaak om beleidsmatig de juiste koers te kunnen bepalen en zo te komen tot een efficiënt preventiebeleid met de daaraan gekoppelde acties.

Tot slot kan het instrument dienen om kwetsbaarheid bij ouderen te monitoren en zo de evoluties inzake kwetsbaarheid en haar deelcomponenten in kaart te brengen.

Het ontwikkeld instrument, dat het resultaat is van een analyse van data uit de ouderenbehoefteonderzoeken, werd ook getoetst aan een reeds bestaand instrument om kwetsbaarheid te meten en heeft zo haar validiteit bewezen. De voordelen van het instrument t.a.v. reeds bestaande methodes om kwetsbaarheid te meten, is het feit dat het een zeer beknopte vragenlijst betreft die doorgaans door de respondenten zelf ingevuld kan worden. Screening op grotere schaal wordt aldus in de praktijk mogelijk gemaakt.

Voor u liggen de resultaten van de bevraging van de 85-plussers in Middelkerke. De vragenlijsten werden door een pool van vrijwilligers verdeeld en opgehaald onder begeleiding van het OCMW van Middelkerke. Het Steunpunt Data & Analyse verwerkte de gegevens.

¹ Belgian Ageing Studies

1. Analyse van de respons

In Middelkerke werden alle 85-plussers uitgenodigd om de vragenlijst in te vullen.

	Respondenten	85+ Middelkerke
Totaal	381	789

Bron: Rijksregister, 01.01.2017

In totaal werden 384 enquêtes ingevuld. Daarvan werden er 2 ingevuld door personen die geen 85 jaar oud waren en 1 enquête werd gemeenschappelijk door een koppel ingevuld. Deze 3 enquêtes werden uit de analyse geweerd, maar eventuele problemen/kwetsbare situaties worden wel doorgegeven aan het OCMW.

In verhouding tot het totaal aantal 85-plussers in Middelkerke komt dit neer op bijna de helft (48,3%) van alle 85-plussers. Rekening houdend met een recente bevraging van deze ouderen (ouderenbehoefteonderzoek) is de respons vrij goed.

Niet alle vragenlijsten werden echter volledig ingevuld. Voor 109 respondenten kon geen totale kwetsbaarheidsscore berekend worden omdat een of meerdere vragen niet werden ingevuld.

In totaal kan een kwetsbaarheidsscore berekend worden voor 71,4% van de respondenten (272 85-plussers). Berekend t.o.v. het totaal aantal 85-plussers is dit goed voor 34,5% van de doelgroep.

2. Kenmerken van de respondenten

2.1 Deelgemeente

	Respondenten		Werkelijke bevolking	
	#	%	#	%
Leffinge	39	10,24	50	6,34
Lombardsijde	20	5,25	29	3,68
Mannekensvere	4	1,05	9	1,14
Middelkerke	191	50,13	390	49,43
Schore	3	0,79	5	0,63
Sint-Pieters-Kapelle	4	1,05	4	0,51
Slijpe	13	3,41	29	3,68
Westende	77	20,21	202	25,60
Wilskerke	27	7,09	71	9,00
Niet ingevuld	3	0,79		
Totaal	381	100,00	789	100,00

Van de 381 respondenten in fusiegemeente Middelkerke woont de helft in de deelgemeente Middelkerke. Dezelfde verhouding is te zien bij de werkelijke bevolking. Er zijn kleine verschillen in verhouding merkbaar tussen de respondenten en de werkelijke bevolking voor Leffinge en Westende. Maar deze verschillen zijn te klein om door te wegen op het uiteindelijke resultaat.

2.2 Geslacht

	Respondenten		Werkelijke bevolking	
	#	%	#	%
Man	162	42,52	301	38,15
Vrouw	214	56,17	488	61,85
Niet ingevuld	5	1,31		
Totaal	381	100,00	789	100,00

42,5% van de respondenten zijn mannen en 56,2% zijn vrouwen. Het aandeel vrouwelijke respondenten ligt verhoudingsgewijs iets lager dan in de werkelijkheid. Voor 5 respondenten is het geslacht niet gekend.

Globaal genomen is de gekende verhouding tussen mannen en vrouwen onder de respondenten voldoende verantwoord om een analyse naar geslacht mogelijk te maken.

2.3 Leeftijd

	Respondenten		Werkelijke bevolking	
	#	%	#	%
85-89 jaar	275	72,18	529	67,05
90+	98	25,72	260	32,95
Niet ingevuld	8	2,10		
Totaal	381	100,00	789	100,00

De respondenten werden in 2 leeftijdscategorieën gegoten: de 85 tot 89-jarigen en de 90-plussers. Van de 381 respondenten zijn er 275 85 tot 89-plussers (72,2%) en 98 90-plussers (25,7%). Van 8 ouderen is de leeftijd niet gekend.

Globaal genomen is de gekende verhouding tussen de verschillende leeftijdsklassen onder de respondenten voldoende verantwoord om een analyse naar leeftijd mogelijk te maken.

2.4 Huishoudtype

	Respondenten		Werkelijke bevolking	
	#	%	#	%
Ik woon alleen	174	45,67	332	42,08
Ik woon niet alleen	198	51,97	457	57,92
Niet ingevuld	9	2,36		
Totaal	381	100,00	789	100,00

45,7% van de respondenten is een alleenwonend persoon. 52% van de respondenten woont samen met een andere persoon (partner, (klein)kinderen, broer/zus, ...). Voor 9 respondenten is het huishoudtype niet gekend.

In de totale populatie in Middelkerke is het aandeel alleenwonenden iets lager dan in de dataset van deze analyse.

Globaal genomen is de gekende verhouding tussen de alleenwonenden en de samenwonenden onder de respondenten voldoende verantwoord om een analyse naar huishoudtype mogelijk te maken.

2.5 Type woning

	#	%
Appartement	147	38,58
Alleenstaande woning	119	31,23
Rijwoning/half open bebouwing	101	26,51
Niet ingevuld	14	3,67

38,6% van de respondenten woont in een appartement. Iets minder dan een derde (31,2%) woont in een alleenstaande woning. Ruim een kwart (26,5%) woont in een rijwoning of halfopen bebouwing. 14 respondenten hebben hun woningtype niet meegedeeld.

3. Kwetsbaarheidsscore

De vragen uit de vragenlijst van het kwetsbaarheidsonderzoek stellen ons in staat om een kwetsbaarheidsscore te berekenen aan de hand waarvan geoordeeld kan worden in welke mate iemand kwetsbaar is. 3 categorieën worden hier onderscheiden: niet kwetsbare personen, mild kwetsbare personen en zeer kwetsbare personen.

Kwetsbaarheid bestaat uit 4 deelcomponenten:

- de fysieke kwetsbaarheid: in welke mate is de persoon nog in staat verschillende lichamelijke activiteiten uit te voeren?
- de sociale component: hoe groot is het netwerk waarop de persoon een beroep kan doen indien er zich iets voordoet?
- de psychologische component: hoe goed voelt de persoon zich in zijn vel en in welke mate voelt de persoon zich mentaal in staat om problemen aan te pakken?
- de omgevingscomponent: zijn de woning en de woonomgeving voldoende aangepast? Het opnemen van een omgevingscomponent maakt het gebruikte kwetsbaarheidsinstrument uniek in zijn soort.

Ook voor deze 4 deelcomponenten kan berekend worden in welke mate de respondenten kwetsbaar zijn.

3.1 De totale kwetsbaarheidsscore

	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	78	20,47	28,68
Mild kwetsbaar	96	25,20	35,29
Zeer kwetsbaar	98	25,72	36,03
Totaal	272	71,39	100,00
Niet gekend	109	28,61	
Absoluut totaal	381	100,00	

Door de 4 componenten van kwetsbaarheid samen te nemen kan een totale kwetsbaarheidsscore berekend worden. Deze geeft weer in welke mate de respondenten als kwetsbaar kunnen worden beschouwd.

In totaal kon deze kwetsbaarheidsscore berekend worden voor 71,4% van alle respondenten (272 respondenten). Ten opzichte van alle 85-plussers in Middelkerke komt dit overeen met 34,5% van de populatie.

28,7% van alle respondenten die de volledige vragenlijst invulden, blijkt niet kwetsbaar te zijn. 35,3% is mild kwetsbaar. Ruim een derde (36%) is zeer kwetsbaar. In absolute cijfers komt dit neer op 98 85-plussers.

Berekend ten opzichte van het totaal aantal 85-plussers in Middelkerke komt dit neer op 12,4% zeer kwetsbare 85-plussers. Circa 1 op 8 85-plussers in Middelkerke valt dus onder de categorie zeer kwetsbaar. Gezien het feit dat slechts voor 34,5% van alle 85-plussers een totale kwetsbaarheidsscore kon berekend worden, kan verondersteld worden dat het aandeel kwetsbare ouderen in werkelijkheid nog een stuk hoger ligt.

3.2 De 4 componenten van kwetsbaarheid

Fysieke component

	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	162	42,52	45,76
Mild kwetsbaar	91	23,88	25,71
Zeer kwetsbaar	101	26,51	28,53
Totaal	354	92,91	100,00
Niet gekend	27	7,09	
Absoluut totaal	381	100,00	

De fysieke component meet in welke mate de 85-plussers nog in staat zijn om bepaalde lichamelijke activiteiten uit te voeren en indien zij hinder ondervinden, sinds hoe lang dit dan is.

Wat de fysiek van de respondenten betreft, kan vastgesteld worden dat 45,8% van de respondenten **niet kwetsbaar** is. Zij ondervinden in het dagelijks leven geen of nauwelijks lichamelijke beperkingen.

25,7% van de respondenten is **mild kwetsbaar** en kan sinds recentelijk (< 3 maanden) één of meerdere lichamelijke activiteiten niet meer uitvoeren.

28,5% van de respondenten is **zeer kwetsbaar** op lichamelijk vlak. Dit betekent dat zij hinder ondervinden bij het uitvoeren van meerdere lichamelijke activiteiten en dit al langer dan 3 maanden. In absolute cijfers komt dit neer op 101 zeer kwetsbare personen. Berekend ten opzichte van het totaal aantal 85-plussers in Middelkerke komt dit neer op 12,8% fysiek zeer kwetsbare 85-plussers.

De vaakst vernoemde activiteit waarmee problemen ondervonden wordt, is het oplopen van een heuvel of trap. 58,5% van de respondenten ondervindt hier problemen mee. Voor 50% van de respondenten is dit reeds langer dan 3 maanden.

Op de 2de plaats blijkt 53,9% van de 85-plussers moeilijkheden te ondervinden met het buigen, tillen of bukken. Voor 43,5% van de respondenten is dit langer dan 3 maanden.

Vervolgens ondervinden respondenten problemen met het maken van een wandeling in de buurt. 49,9% van de respondenten geeft aan hier problemen mee te hebben. Ook voor 41,1% van de respondenten is dit reeds langer dan 3 maanden.

Het minst vaak geven de respondenten aan problemen te ondervinden met minder inspannende activiteiten zoals het legen van een brievenbus. Voor 40,9% van de respondenten is dit het geval. 34,1% van de respondenten ondervindt sinds meer dan 3 maanden problemen met minder inspannende activiteiten.

Psychologische component

	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	183	48,03	53,67
Mild kwetsbaar	125	32,81	36,66
Zeer kwetsbaar	33	8,66	9,68
Totaal	341	89,50	100,00
Niet gekend	40	10,50	
Absoluut totaal	381	100,00	

Met het meten van de psychologische component wordt bekeken in welke mate de 85-plusser zich mentaal goed voelt. Ervaren ze depressieve gevoelens, angst, onzekerheid? Enerzijds wordt er gepeild naar gevoelens van vereenzaming en anderzijds naar gevoelens van psychisch welbevinden.

Voor het berekenen van de kwetsbaarheidsscore op psychologisch vlak komen 341 vragenlijsten in aanmerking. Dit is 89,5% van alle vragenlijsten. Ten opzichte van alle 85-plussers in Middelkerke is dit 43,2%.

Wanneer de groep bekeken wordt die deze vragen goed invulde, wordt vastgesteld dat iets meer van de helft (53,7%) van de respondenten **niet kwetsbaar** is op psychologisch vlak. 36,7% van de respondenten is **mild kwetsbaar** en 9,7% is **zeer kwetsbaar**. In absolute cijfers komt dit neer op 33 zeer kwetsbare respondenten op dit domein. Berekend op het totaal aantal 85-plussers in Middelkerke zijn er bijgevolg minstens 4,2% psychologisch zeer kwetsbare 85-plussers.

Voor de vragen die peilen naar vereenzaming antwoordt 27% van de respondenten dat ze mensen om zich heen missen. 14% geeft aan regelmatig een leegte om zich heen te voelen. 5% voelt zich vaak in de steek gelaten.

Op het vlak van het psychisch welbevinden geeft 8% van de respondenten aan zich ongelukkig of depressief te voelen. 8% van de ondervraagden heeft het gevoel niks meer waard te zijn en 10% heeft het gevoel constant onder spanning te staan. Tot slot geeft 8% van de respondenten aan het gevoel te hebben het zelfvertrouwen te verliezen en 13% meent problemen niet meer aan te kunnen.

Sociale component

	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	72	18,90	24,41
Mild kwetsbaar	169	44,36	57,29
Zeer kwetsbaar	54	14,17	18,31
Totaal	295	77,43	100,00
Niet gekend	86	22,57	
Absoluut totaal	381	100,00	

De sociale component van kwetsbaarheid tracht een beeld te geven in welke mate de 85-plussers beschikken over een sociaal netwerk indien er zich problemen voordoen en in welke mate zij hierop beroep (kunnen) doen.

Voor het berekenen van de kwetsbaarheidsscore op sociaal vlak komen 295 vragenlijsten in aanmerking. Dit is 77,4% van alle vragenlijsten. Ten opzichte van alle 85-plussers is dit 37,4%.

24,4% van de respondenten die op alle relevante antwoorden geantwoord hebben is **niet kwetsbaar** op sociaal vlak.

Het aandeel respondenten dat mild kwetsbaar is, is hier het hoogst. 57,3% van de respondenten scoort op de sociale component **mild kwetsbaar**.

18,3% van de respondenten is **zeer kwetsbaar** op sociaal vlak. In absolute cijfers komt dit neer op 54 zeer kwetsbare respondenten. Berekend ten opzichte van het totaal aantal 85-plussers in Middelkerke komt dit neer op 6,8% sociaal zeer kwetsbare 85-plussers.

Wanneer de sociale component meer in detail bekeken wordt, valt op dat 82% van de respondenten meent dat ze veel mensen kennen waarop ze volledig vertrouwen. 71% van de respondenten geeft aan voldoende mensen te kennen om in geval van nood op terug te vallen. 77% zegt voldoende mensen te hebben waarmee ze zich verbonden voelen.

Wanneer aan de respondenten gevraagd wordt op wie ze beroep kunnen doen indien ze voor een bepaalde tijd huishoudelijke activiteiten niet meer kunnen vervullen dan antwoordt 88,8% van de ouderen dat ze op iemand een beroep kunnen doen. 48,3% van de respondenten zegt dat ze zich hiervoor op de dochter kunnen beroepen. Als 2de wordt de zoon vernoemd (34,8%) en op de 3de plaats komt de partner (34,5%). 28% van de respondenten kan hiervoor ook bij een buur terecht. Buren spelen dus een niet te onderschatten rol in de mantelzorg. Maar ook kleinkinderen springen vaak in als mantelzorger (24,6%). In afnemende volgorde roepen de respondenten verder hulp in van: de schoondochter (20%), de schoonzoon (17,5%) een vriend/vriendin (16%), een ander familielid (14,5%), en als laatste een broer/zus (6,8 %).

Niet onbelangrijk is de groep van ouderen die aangeeft op niemand beroep te kunnen doen indien ze voor bepaalde tijd hulp zouden nodig hebben bij huishoudelijke activiteiten: 11,2% ofwel 41 85-plussers zou op niemand een beroep kunnen doen.

Omgevingscomponent

	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	205	53,81	58,40
Mild kwetsbaar	120	31,50	34,19
Zeer kwetsbaar	26	6,82	7,41
Totaal	351	92,13	100,00
Niet gekend	30	7,87	
Absoluut totaal	381	100,00	

De omgevingscomponent geeft een beeld weer in welke mate de woning en de woonomgeving voldoende aangepast zijn voor de 85-plussers.

58,4 van de respondenten scoort zeer goed op dit domein en is **niet kwetsbaar**.

34,2% van de respondenten is **mild kwetsbaar** op de omgevingscomponent.

7,4% van de respondenten is **zeer kwetsbaar** op de omgevingscomponent. In absolute cijfers komt dit neer op 26 zeer kwetsbare personen. Berekend ten opzichte van het totaal aantal 85-plussers in Middelkerke komt dit neer op 3,3 % zeer kwetsbare 85-plussers op de omgevingscomponent.

Op itemniveau kan opgemerkt worden waarmee de respondenten het meest problemen ondervinden voor hun woonomgeving. 7% van de respondenten geeft aan dat er onvoldoende comfort in de woning is. 4,3% geeft aan dat de woning moeilijk warm te stoken is. Een even groot aandeel (2,3%) geeft aan dat de wijk niet bevalt en dat de woning in slechte staat is of slecht onderhouden wordt. Een klein aandeel (1,7%) geeft aan dat de woning weinig geriefelijk is.

Conclusie globale kwetsbaarheidsscore

28,7% van alle respondenten die de volledige vragenlijst invulden, blijkt niet kwetsbaar te zijn. 35,3 % is mild kwetsbaar. Ruim een derde van de respondenten (36%) is zeer kwetsbaar. In absolute cijfers komt dit neer op 98 85-plussers.

Bij het bekijken van de verschillende deelcomponenten van kwetsbaarheid wordt vastgesteld dat kwetsbaarheid zich niet op elke deelcomponent even sterk uit.

De sociale component telt de kleinste groep **niet kwetsbare personen**. 24,4% van de respondenten is niet kwetsbaar op sociaal vlak. Op fysiek vlak ligt het aandeel niet kwetsbare personen een stuk hoger

(45,8%). Op psychologisch vlak zijn er 48% niet kwetsbare ouderen. Het hoogste aandeel niet kwetsbare 85-plussers is bij de omgevingscomponent terug te vinden: 58,4% van de respondenten is niet kwetsbaar op deze component.

In de categorie **mild kwetsbaar** valt vooral het laag aandeel op fysiek vlak op: 25,7% van de respondenten is matig fysiek kwetsbaar. Verder benaderen de aandelen van de omgevingscomponent en de psychologische component elkaar (respectievelijk 34,2% en 32,8%). Op sociaal vlak zijn er 57,3% van de respondenten mild kwetsbaar.

Wordt gekeken naar het aandeel respondenten dat **zeer kwetsbaar** is dan is het hoogste aandeel respondenten terug te vinden op fysiek vlak. 28,5% van de 85-plussers is zeer kwetsbaar op fysiek vlak. Op de 2de plaats komt de sociale component met 18,3% respondenten dat zeer kwetsbaar is. De psychologische component telt 8,7% zeer kwetsbare personen. Tot slot is het laagste aandeel zeer kwetsbare respondenten voor de omgevingscomponent. 7,4% van de respondenten scoort zeer kwetsbaar op deze component.

4. De verschillen in kwetsbaarheid

In wat volgt wordt nagegaan of er een verschil is tussen de verschillende groepen voor het aandeel kwetsbare personen. Concreet wordt de totale kwetsbaarheidsscore en de scores op de deelcomponenten onderzocht naargelang:

- het geslacht
- de leeftijdscategorie
- het type huishouden
- het woningtype

[4.1 Naar geslacht](#)

Totale kwetsbaarheidsscore

<u>Mannen</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	35	21,60	30,97
Mild kwetsbaar	50	30,86	44,25
Zeet kwetsbaar	28	17,28	24,78
Totaal	113	69,75	100,00
Niet gekend	49	30,25	
Absoluut totaal	162	100,00	

<u>Vrouwen</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	42	19,63	26,75
Mild kwetsbaar	46	21,50	29,30
Zeer kwetsbaar	69	32,24	43,95
Totaal	157	73,36	100,00
Niet gekend	57	26,64	
Absoluut totaal	214	100,00	

In bovenstaande tabellen wordt het resultaat van de kwetsbaarheidsanalyse weergegeven voor mannen en vrouwen afzonderlijk. Het aandeel respondenten waarvoor er geen kwetsbaarheidsscore kon berekend worden, ligt hoger voor de mannelijke respondenten dan voor de vrouwelijke (30,3% t.o.v. 26,6%).

Het aandeel **niet kwetsbaren** ligt hoger bij de mannen dan bij de vrouwen. 31% van de mannen is niet kwetsbaar t.o.v. 26,8% voor de vrouwen.

Een veel hoger aandeel mannen is **mild kwetsbaar** dan bij de vrouwen. 44,3% van de mannelijke respondenten valt onder deze noemer. Bij de vrouwen ligt dit aandeel met 29,3% lager.

Het aandeel **zeer kwetsbare** personen ligt daarentegen veel hoger bij de vrouwen dan bij de mannen. 44% van de vrouwen is zeer kwetsbaar tegenover 24,8% van de mannen.

Fysieke component

<u>Mannen</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	79	48,77	52,32
Mild kwetsbaar	40	24,69	26,49
Zeer kwetsbaar	32	19,75	21,19
Totaal	151	93,21	100,00
Niet gekend	11	6,79	
Absoluut totaal	162	100,00	

<u>Vrouwen</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	81	37,85	40,50
Mild kwetsbaar	51	23,83	25,50
Zeer kwetsbaar	68	31,78	34,00
Totaal	200	93,46	100,00
Niet gekend	14	6,54	
Absoluut totaal	214	100,00	

Wat de fysieke component betreft, kan gesteld worden dat vrouwen kwetsbaarder zijn dan mannen.

Het aandeel **niet kwetsbare** respondenten bedraagt voor de mannen 52,3%. Voor de vrouwelijke respondenten is dit 40,5%.

Voor de fysiek **zeer kwetsbare** respondenten is een omgekeerd beeld merkbaar: een hoger aandeel kwetsbare personen onder de vrouwen (34%) dan onder de mannen (21,2%).

De percentages **mild kwetsbare** personen bij de vrouwelijke en mannelijke respondenten verschillen niet sterk (respectievelijk 25,5% en 26,5%).

Psychologische component

<u>Mannen</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	82	50,62	55,03
Mild kwetsbaar	53	32,72	35,57
Zeep kwetsbaar	14	8,64	9,40
Totaal	149	91,98	100,00
Niet gekend	13	8,02	
Absoluut totaal	162	100,00	

<u>Vrouwen</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	99	46,26	52,11
Mild kwetsbaar	72	33,64	37,89
Zeep kwetsbaar	19	8,88	10,00
Totaal	190	88,79	100,00
Niet gekend	24	11,21	
Absoluut totaal	214	100,00	

Ook voor de psychologische component is een iets hogere kwetsbaarheid bij vrouwen vast te stellen dan bij mannen.

Het aandeel **niet kwetsbare** mannen ligt met 55% iets hoger dan het aandeel niet kwetsbare vrouwen (52,1%).

Bij de categorie **mild kwetsbare** 85-plussers is er een omgekeerd beeld zichtbaar: iets meer vrouwen (37,9%) zijn mild kwetsbaar dan mannen (35,6%).

Het aandeel **zeep kwetsbare** 85-plussers ligt voor de geslachten dicht bij elkaar (9,4% van de mannen en 10% van de vrouwen).

Sociale component

<u>Mannen</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	33	20,37	27,50
Mild kwetsbaar	66	40,74	55,00
Zeer kwetsbaar	21	12,96	17,50
Totaal	120	74,07	100,00
Niet gekend	42	25,93	
Absoluut totaal	162	100,00	

<u>Vrouwen</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	38	17,76	21,97
Mild kwetsbaar	102	47,66	58,96
Zeer kwetsbaar	33	15,42	19,08
Totaal	173	80,84	100,00
Niet gekend	41	19,16	
Absoluut totaal	214	100,00	

Ook voor de sociale component zijn vrouwen vaker kwetsbaar dan mannen.

De percentages **niet kwetsbaren** op sociaal vlak liggen bij de mannen (27,5%) hoger dan bij de vrouwen (22%).

In de categorie **mild kwetsbaar** is een hoger aandeel vrouwen merkbaar. 59% van de vrouwelijke respondenten valt onder deze noemer. Bij de mannen ligt dit aandeel met 55% lager.

Voor de categorie **zeer kwetsbaar** is het verschil tussen mannen en vrouwen minder groot (respectievelijk (17,5% en 19,1%).

Omgevingscomponent

<u>Mannen</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	90	55,56	58,82
Mild kwetsbaar	50	30,86	32,68
Zeer kwetsbaar	13	8,02	8,50
Totaal	153	94,44	100,00
Niet gekend	9	5,56	
Absoluut totaal	162	100,00	

<u>Vrouwen</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	113	52,80	57,95
Mild kwetsbaar	69	32,24	35,38
Zeer kwetsbaar	13	6,07	6,67
Totaal	195	91,12	100,00
Niet gekend	19	8,88	
Absoluut totaal	214	100,00	

Voor de omgevingscomponent zijn er andere conclusies dan in voorgaande.

De percentages voor de categorie **niet kwetsbaar** verschillen niet sterk tussen mannen (58,8%) en vrouwen (58%).

Het percentage **mild kwetsbaren** ligt hoger bij de vrouwen (35,4%) als bij de mannen (32,7%), terwijl het percentage **zeer kwetsbaren** hoger ligt bij mannen (8,5%) als bij vrouwen (6,7%).

Conclusie kwetsbaarheid naar geslacht

Voor de totale kwetsbaarheidsscore ligt het aandeel **zeer kwetsbare** personen veel hoger bij de vrouwelijke respondenten dan bij de mannelijke.

Opgesplitst naar component van kwetsbaarheid kan vastgesteld worden dat de vrouwelijke 85-plussers er telkens kwetsbaarder uit komen dan de mannelijke 85-plussers. De omgevingscomponent vormt de enige uitzondering.

4.2 Naar leeftijd

In wat volgt worden de kwetsbaarheidsscores bekeken voor enerzijds de senioren tussen de 85 en 89 jaar en anderzijds de senioren van 90 jaar of ouder. Opgepast, voor de groep van 90-plussers betreft het kleinere aantallen, waardoor er voorzichtig met conclusies omgegaan moet worden.

Totale kwetsbaarheidsscore

<u>85-89 jaar</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	65	23,64	32,34
Mild kwetsbaar	67	24,36	33,33
Zeer kwetsbaar	69	25,09	34,33
Totaal	201	73,09	100,00
Niet gekend	74	26,91	
Absoluut totaal	275	100,00	

<u>90+</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	12	12,24	17,39
Mild kwetsbaar	28	28,57	40,58
Zeer kwetsbaar	29	29,59	42,03
Totaal	69	70,41	100,00
Niet gekend	29	29,59	
Absoluut totaal	98	100,00	

Bovenstaande tabellen laten zien dat er een verschil is naar leeftijd tussen de senioren jonger dan 90 jaar en de oudere senioren. De 90-plussers zijn globaal genomen meer kwetsbaar.

32,3% van de 85-89-jarigen is **niet kwetsbaar**. Voor de 90-plussers bedraagt het aandeel bijna de helft (17,4%).

Een derde van de 85 tot 89-jarigen is **mild kwetsbaar**. Bij de 90-plussers is dit 40,6%.

34,4% van de 85 tot 89-plussers is **zeer kwetsbaar**. Bij de 90-plussers ligt dit veel hoger, met 42%. Er dient wel gelet te worden op het feit dat er 'maar' 69 respondenten zijn bij de 90-plussers die de vragenlijst voldoende ingevuld hebben zodat de scores berekend konden worden. Niettegenstaande kan er wel van uitgegaan worden dat leeftijd een bepalende factor is inzake kwetsbaarheid.

Fysieke component

85-89 jaar	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	127	46,18	49,61
Mild kwetsbaar	68	24,73	26,56
Zeer kwetsbaar	61	22,18	23,83
Totaal	256	93,09	100,00
Niet gekend	19	6,91	
Absoluut totaal	275	100,00	

90+	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	32	32,65	34,78
Mild kwetsbaar	23	23,47	25,00
Zeer kwetsbaar	37	37,76	40,22
Totaal	92	93,88	100,00
Niet gekend	6	6,12	
Absoluut totaal	98	100,00	

Op lichamelijk vlak speelt leeftijd duidelijk een grote rol in de mate van kwetsbaarheid.

Bijna de helft van de respondenten jonger dan 90 jaar (49,6%) is **niet kwetsbaar** op fysiek vlak. Voor de 90-plussers is dit slechts 34,8%.

Voor de categorie **mild kwetsbaar** zijn de percentages vrij gelijklopend tussen beide leeftijdscategorieën. 26,6% van de 85 tot 89-jarigen is mild kwetsbaar, tegenover 25% bij de 90-plussers.

Wat betreft de **zeer kwetsbare** ouderen is er een hoog percentage bij de 90-plussers (40,2%). Bij de 85-89-jarigen is dit maar 23,8%.

Psychologische component

85-89 jaar	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	133	48,36	52,99
Mild kwetsbaar	94	34,18	37,45
Zeer kwetsbaar	24	8,73	9,56
Totaal	251	91,27	100,00
Niet gekend	24	8,73	
Absoluut totaal	275	100,00	

90+	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	46	46,94	53,49
Mild kwetsbaar	31	31,63	36,05
Zeer kwetsbaar	9	9,18	10,47
Totaal	86	87,76	100,00
Niet gekend	12	12,24	
Absoluut totaal	98	100,00	

Leeftijd heeft geen invloed op psychologische kwetsbaarheid.

Het aandeel **niet kwetsbare** personen is voor de psychologische component min of meer gelijk voor de 85-89-jarigen en de 90-plussers. 53% van de <90-jarigen is niet kwetsbaar op psychologisch vlak. Voor de 90-plussers ligt dit aandeel op 53,5%.

Voor de categorie **mild kwetsbaar** hebben de 85-89-jarigen een iets hoger aandeel dan de 90-plussers (37,5% t.o.v. 36,1%).

In de hoogst **kwetsbare** categorie is het aandeel bij de 90-plussers iets hoger (10,5% tegenover 9,6% bij de 85-89-jarigen).

Sociale component

85-89 jaar	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	51	18,55	23,50
Mild kwetsbaar	126	45,82	58,06
Zeer kwetsbaar	40	14,55	18,43
Totaal	217	78,91	100,00
Niet gekend	58	21,09	
Absoluut totaal	275	100,00	

90+	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	20	20,41	26,32
Mild kwetsbaar	42	42,86	55,26
Zeer kwetsbaar	14	14,29	18,42
Totaal	76	77,55	100,00
Niet gekend	22	22,45	
Absoluut totaal	98	100,00	

De 85 tot 89-jarigen zijn iets kwetsbaarder dan de 90-plussers op sociaal vlak.

Slechts 23,5% van de senioren jonger dan 90 jaar is **niet kwetsbaar**. Voor de 90-plussers ligt het aandeel niet kwetsbare personen met 26,3% hoger.

Opvallend is het hoge aandeel **mild kwetsbare** personen bij de 85 tot 89-jarigen: Bijna 6 85 tot 89-jarigen op 10 (58,1%) is mild kwetsbaar op sociaal vlak. Bij de 90-plussers is dit iets lager (55,3%).

Het aandeel **zeer kwetsbare** verschilt niet naargelang de leeftijdscategorie, beide 18,4%.

Omgevingscomponent

<u>85-89 jaar</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	154	56,00	59,92
Mild kwetsbaar	84	30,55	32,68
Zeer kwetsbaar	19	6,91	7,39
Totaal	257	93,45	100,00
Niet gekend	18	6,55	
Absoluut totaal	275	100,00	

<u>90+</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	48	48,98	54,55
Mild kwetsbaar	33	33,67	37,50
Zeer kwetsbaar	7	7,14	7,95
Totaal	88	89,80	100,00
Niet gekend	10	10,20	
Absoluut totaal	98	100,00	

Wat betreft de omgevingscomponent zijn er verschillen op te merken tussen beide leeftijdscategorieën.

Het aandeel **niet kwetsbare** personen ligt hoger voor de 85 tot 89-jarigen (59,9%) dan bij de 90-plussers (54,6%).

Bij de **mild kwetsbaren** valt een omgekeerd beeld te zien: het aandeel mild kwetsbare 85 tot 89-jarigen (32,7%) ligt lager dan bij de 90-plussers (37,5%).

Bij de categorie **zeer kwetsbaar** is er geen verschil (7,4% bij de 85 tot 89-jarigen t.o.v. 8% bij de 90-plussers).

Conclusie kwetsbaarheid naar leeftijd

Globaal genomen zijn de 90-plussers duidelijk kwetsbaarder dan de 85-89-jarigen.

Dit geldt vooral voor de fysieke component en in mindere mate voor de omgevingscomponent.

De leeftijdsverschillen zijn het grootst voor de fysieke component. Het percentage zeer kwetsbare personen ligt ruim 16 procentpunt hoger bij de 90-plussers dan bij de 85 tot 89-jarige senioren.

Bij de omgevingscomponent zijn het de 90-plussers die vaker mild kwetsbaar zijn dan de 85 tot 89-plussers (bijna 5 procentpunt verschil).

Bij de sociale component is een omgekeerd patroon zichtbaar: het zijn de 90-plussers die iets minder kwetsbaar zijn dan de jongere senioren. Bij de psychologische component is er nagenoeg geen verschil merkbaar.

4.3 Naar huishoudtype

Naar huishoudtype werd een opdeling gemaakt tussen de alleenstaande en de samenwonende respondenten.

Totale kwetsbaarheidsscore

<u>Alleenstaand</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	31	17,82	25,83
Mild kwetsbaar	40	22,99	33,33
Zeer kwetsbaar	49	28,16	40,83
Totaal	120	68,97	100,00
Niet gekend	54	31,03	
Absoluut totaal	174	100,00	

<u>Samenwonend</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	46	23,23	30,67
Mild kwetsbaar	56	28,28	37,33
Zeer kwetsbaar	48	24,24	32,00
Totaal	150	75,76	100,00
Niet gekend	48	24,24	
Absoluut totaal	198	100,00	

Voor de totale kwetsbaarheidsscore kan vastgesteld worden dat alleenstaanden kwetsbaarder zijn dan samenwonenden. 25,8% van de alleenstaanden is niet kwetsbaar, bij de samenwonenden is dit 30,7%. Er zijn echter verschillen in kwetsbaarheid tussen de alleenstaanden en de samenwonenden.

Er zijn meer samenwonenden die **mild kwetsbaar** zijn dan alleenstaanden (33,3% bij de alleenstaanden t.o.v. 37,3% bij de samenwonenden).

Daarentegen valt te zien dat 40,8% van de alleenstaanden **zeer kwetsbaar** zijn, een hoger aandeel dan bij de samenwonenden (32%).

Fysieke component

<u>Alleenstaand</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	75	43,10	46,01
Mild kwetsbaar	47	27,01	28,83
Zeer kwetsbaar	41	23,56	25,15
Totaal	163	93,68	100,00
Niet gekend	11	6,32	
Absoluut totaal	174	100,00	

<u>Samenwonend</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	84	42,42	44,92
Mild kwetsbaar	44	22,22	23,53
Zeer kwetsbaar	59	29,80	31,55
Totaal	187	94,44	100,00
Niet gekend	11	5,56	
Absoluut totaal	198	100,00	

In bovenstaande tabellen vallen er een aantal elementen op.

Bij de categorie **mild kwetsbaar** kan vastgesteld worden dat 28,8% van de alleenstaanden tot deze categorie behoort. Bij de samenwonenden is dit lager (23,5%).

Bij de categorie **zeer kwetsbaar** daarentegen behoort 31,6% van de samenwonenden tot deze categorie en is het aandeel bij de alleenstaanden heel wat minder (25,2%).

De aandelen **niet kwetsbaren** liggen dicht tegen elkaar: 44,9% van de samenwonenden en 46% van de alleenstaanden.

Psychologische component

<u>Alleenstaand</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	68	39,08	43,87
Mild kwetsbaar	70	40,23	45,16
Zeer kwetsbaar	17	9,77	10,97
Totaal	155	89,08	100,00
Niet gekend	19	10,92	
Absoluut totaal	174	100,00	

<u>Samenwonend</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	112	56,57	61,20
Mild kwetsbaar	55	27,78	30,05
Zeer kwetsbaar	16	8,08	8,74
Totaal	183	92,42	100,00
Niet gekend	15	7,58	
Absoluut totaal	198	100,00	

Alleenstaanden zijn psychologisch meer kwetsbaar dan samenwonenden.

Het aandeel **niet kwetsbare** alleenstaanden bedraagt 43,9%. Bij de samenwonenden is dit meer dan de helft (61,2%).

De aandelen **mild kwetsbaar** verschillen zeer sterk: 30,1% van de samenwonenden is mild kwetsbaar terwijl 45,2% van de alleenstaanden onder deze categorie valt.

Op psychologisch vlak ligt het aandeel **zeer kwetsbare** personen iets hoger bij de alleenstaanden dan bij de samenwonenden. 11% van de alleenstaande 85-plussers is zeer kwetsbaar op psychologisch vlak t.o.v. 8,7% bij de samenwonenden.

Sociale component

<u>Alleenstaand</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	25	14,37	19,23
Mild kwetsbaar	82	47,13	63,08
Zeer kwetsbaar	23	13,22	17,69
Totaal	130	74,71	100,00
Niet gekend	44	25,29	
Absoluut totaal	174	100,00	

<u>Samenwonend</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	47	23,74	29,01
Mild kwetsbaar	85	42,93	52,47
Zeer kwetsbaar	30	15,15	18,52
Totaal	162	81,82	100,00
Niet gekend	36	18,18	
Absoluut totaal	198	100,00	

Voor de sociale component kan vastgesteld worden dat alleenstaanden kwetsbaarder zijn dan samenwonenden.

Het aandeel **niet kwetsbare** ouderen bedraagt 19,2% bij de alleenstaanden tegenover 29% bij de samenwonenden.

Het aandeel alleenstaande personen dat **mild kwetsbaar** is op sociaal vlak is daarentegen hoger bij de alleenstaanden dan bij de samenwonenden (63,1% t.o.v. 52,5%).

Met 18,5% sociaal **zeer kwetsbare** personen scoren de samenwonenden iets hoger dan de alleenstaanden (17,7%), maar het verschil is niet groot.

Omgevingscomponent

<u>Alleenstaand</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	89	51,15	56,33
Mild kwetsbaar	54	31,03	34,18
Zeer kwetsbaar	15	8,62	9,49
Totaal	158	90,80	100,00
Niet gekend	16	9,20	
Absoluut totaal	174	100,00	

<u>Samenwonend</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	113	57,07	59,79
Mild kwetsbaar	65	32,83	34,39
Zeer kwetsbaar	11	5,56	5,82
Totaal	189	95,45	100,00
Niet gekend	9	4,55	
Absoluut totaal	198	100,00	

Tot slot is duidelijk dat alleenstaanden kwetsbaarder zijn dan samenwonenden voor het domein wonen en woonomgeving.

Het percentage **niet kwetsbare** alleenstaanden ligt lager dan het percentage niet kwetsbare samenwonenden (25,8% t.o.v. 30,7%).

Het aandeel **mild kwetsbare** alleenstaanden is vergelijkbaar aan het aandeel bij de samenwonenden (respectievelijk 34,2% en 34,4%).

Het aandeel **zeer kwetsbare** alleenstaanden is daarentegen groter dan bij de samenwonenden. 9,5% van de alleenstaande 85-plussers is zeer kwetsbaar op de omgevingscomponent tegenover 5,8% van de samenwonende 85-plussers.

Conclusie kwetsbaarheid naar huishoudtype

Voor de totale kwetsbaarheidsscore valt op dat het aandeel mild kwetsbare 85-plussers niet eenduidig op te vatten is. Op het niveau van de deelcomponenten valt op dat dat met uitzondering van de fysieke component, de alleenstaanden duidelijk kwetsbaarder zijn dan de samenwonenden. Op fysiek vlak zijn alleenstaanden vaker mild kwetsbaar, maar zijn samenwonenden vaker zeer kwetsbaar. Alleenstaanden lijken vooral op psychologisch vlak kwetsbaarder te zijn dan samenwonenden.

4.4 Naar woningtype

Tot slot bekijken wordt nog de invloed van het woningtype van de 85-plusser op de kwetsbaarheid bekeken. Er zijn 3 categorieën opgenomen: appartement, alleenstaande woning en rijwoning/halfopen woning.

Totale kwetsbaarheidsscore

<u>Appartement</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	29	19,73	27,62
Mild kwetsbaar	32	21,77	30,48
Zeer kwetsbaar	44	29,93	41,90
Totaal	105	71,43	100,00
Niet gekend	42	28,57	
Absoluut totaal	147	100,00	

<u>Alleenstaande woning</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	29	24,37	32,22
Mild kwetsbaar	36	30,25	40,00
Zeer kwetsbaar	25	21,01	27,78
Totaal	90	75,63	100,00
Niet gekend	29	24,37	
Absoluut totaal	119	100,00	

<u>Rijwoning/halfopen</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	19	18,81	25,00
Mild kwetsbaar	28	27,72	36,84
Zeer kwetsbaar	29	28,71	38,16
Totaal	76	75,25	100,00
Niet gekend	25	24,75	
Absoluut totaal	101	100,00	

Ongeveer een kwart van de ouderen die in een rijwoning of appartement woont is **niet kwetsbaar** (respectievelijk 25% en 27,6%). Bij de ouderen die in een alleenstaande woning wonen is dit aandeel hoger (32,2%).

Bij de categorie **mild kwetsbaar** ligt het aandeel ouderen dat woont in een appartement het laagst (30,5%). Het aandeel bij diegene die in een rijwoning wonen ligt hoger (36,8%), alsook bij diegene die in een alleenstaande woning wonen (40%).

De categorie **zeer kwetsbaren** is zeer opvallend: vooral de ouderen die in een appartement wonen zijn zeer kwetsbaar (40% van de ouderen die op een appartement wonen zijn zeer kwetsbaar). Bij de

ouderen die in een rijwoning wonen, is 38,2% zeer kwetsbaar. Bij ouderen in een alleenstaande woning is dit 27,8%.

Fysieke component

<u>Appartement</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	53	36,05	40,15
Mild kwetsbaar	41	27,89	31,06
Zeet kwetsbaar	38	25,85	28,79
Totaal	132	89,80	100,00
Niet gekend	15	10,20	
Absoluut totaal	147	100,00	

<u>Alleenstaande woning</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	56	47,06	47,86
Mild kwetsbaar	28	23,53	23,93
Zeet kwetsbaar	33	27,73	28,21
Totaal	117	98,32	100,00
Niet gekend	2	1,68	
Absoluut totaal	119	100,00	

<u>Rijwoning/halfopen</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	50	49,50	51,55
Mild kwetsbaar	19	18,81	19,59
Zeet kwetsbaar	28	27,72	28,87
Totaal	97	96,04	100,00
Niet gekend	4	3,96	
Absoluut totaal	101	100,00	

40% van de 85-plussers die op een appartement wonen zijn **niet kwetsbaar** op fysiek vlak. Bij de ouderen die in een alleenstaande woning wonen is dat 47,9% en bij diegene die in een rijwoning wonen 51,6%.

Het omgekeerde beeld is waarneembaar bij de **mild kwetsbaren**. 31,1% van de ouderen die in een appartement wonen zijn mild kwetsbaar, gevolgd door 23,9% van de ouderen in een alleenstaande woning. Ouderen die in een rijwoning wonen scoren hier het best: 19,6% van hen is mild kwetsbaar.

In de categorie **zeet kwetsbaar** zijn er geen verschillen op te merken. De aandelen schommelen tussen 28,2 en 28,9%.

Psychologische component

Appartement	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	64	43,54	48,12
Mild kwetsbaar	53	36,05	39,85
Zeer kwetsbaar	16	10,88	12,03
Totaal	133	90,48	100,00
Niet gekend	14	9,52	
Absoluut totaal	147	100,00	

Alleenstaande woning	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	66	55,46	60,55
Mild kwetsbaar	38	31,93	34,86
Zeer kwetsbaar	5	4,20	4,59
Totaal	109	91,60	100,00
Niet gekend	10	8,40	
Absoluut totaal	119	100,00	

Rijwoning/halfopen	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	45	44,55	50,00
Mild kwetsbaar	34	33,66	37,78
Zeer kwetsbaar	11	10,89	12,22
Totaal	90	89,11	100,00
Niet gekend	11	10,89	
Absoluut totaal	101	100,00	

Op psychologisch vlak zijn er verschillen merkbaar tussen de verschillende woningtypes.

Het grootste aandeel **zeer kwetsbare** personen is terug te vinden bij de bewoners van appartementen (12%) en rijwoningen (12,2%). Voor de bewoners van een alleenstaande woning ligt het aandeel zeer kwetsbaren lager (4,6%).

De groep van **mild kwetsbare** personen blijkt zowel bij de bewoners van appartementen als bij de bewoners van een rijwoning de grootste groep te zijn: respectievelijk 39,9% en 37,8% van de 85-plussers blijkt mild kwetsbaar te zijn op psychologisch vlak. Ouderen in een alleenstaande woning zijn minder vaak mild kwetsbaar (34,9%).

Circa de helft van de respondenten is tenslotte **niet kwetsbaar** (48,1% bij bewoners van een appartement, 50% bij de inwoners van een rijwoning). Bij inwoners van alleenstaande woningen is dat een hoger aandeel (60,6%).

Sociale component

Appartement	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	20	13,61	17,70
Mild kwetsbaar	61	41,50	53,98
Zeer kwetsbaar	32	21,77	28,32
Totaal	113	76,87	100,00
Niet gekend	34	23,13	
Absoluut totaal	147	100,00	

Alleenstaande woning	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	28	23,53	28,57
Mild kwetsbaar	57	47,90	58,16
Zeer kwetsbaar	13	10,92	13,27
Totaal	98	82,35	100,00
Niet gekend	21	17,65	
Absoluut totaal	119	100,00	

Rijwoning/halfopen	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	23	22,77	27,71
Mild kwetsbaar	51	50,50	61,45
Zeer kwetsbaar	9	8,91	10,84
Totaal	83	82,18	100,00
Niet gekend	18	17,82	
Absoluut totaal	101	100,00	

De kleinste percentages zijn terug te vinden bij de **niet kwetsbare** personen: voor bewoners van een appartement is dit 17,7%; voor rijwoningen 27,7% en voor alleenstaande woningen 28,6%.

Ruim de helft van de 85-plussers blijkt vervolgens **mild kwetsbaar** te zijn op sociaal vlak. Voor de appartementsbewoners is dit 54%, voor de ouderen die in een alleenstaande woning wonen is dit 58,2% en voor diegene in een rijwoning 61,5%.

In de categorie **zeer kwetsbaar** is het hoogste aandeel terug te vinden bij de appartementsbewoners (28,3%), gevolgd door de alleenstaande woningen (13,3%) en de rijwoning (10,8%).

Omgevingscomponent

<u>Appartement</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	81	55,10	60,90
Mild kwetsbaar	44	29,93	33,08
Zeer kwetsbaar	8	5,44	6,02
Totaal	133	90,48	100,00
Niet gekend	14	9,52	
Absoluut totaal	147	100,00	

<u>Alleenstaande woning</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	77	64,71	66,38
Mild kwetsbaar	33	27,73	28,45
Zeer kwetsbaar	6	5,04	5,17
Totaal	116	97,48	100,00
Niet gekend	3	2,52	
Absoluut totaal	119	100,00	

<u>Rijwoning/halfopen</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	41	40,59	44,09
Mild kwetsbaar	40	39,60	43,01
Zeer kwetsbaar	12	11,88	12,90
Totaal	93	92,08	100,00
Niet gekend	8	7,92	
Absoluut totaal	101	100,00	

Ook hier zijn de resultaten verschillend naargelang het woningtype.

Met 66,4% **niet kwetsbare** respondenten scoren de bewoners van een alleenstaande woning beter dan appartementsbewoners (60,9%) en van een rijwoning (44,1%).

Dit verschil uit zich verder vooral in het grote verschil **mild kwetsbare** personen. Terwijl 28,5% van de ouderen in een alleenstaande woning mild kwetsbaar is op de omgevingscomponent, loopt dit voor de bewoners van een appartement tot 33,1% en bij bewoners van een rijwoning op tot 43%.

Het percentage **zeer kwetsbare** ouderen is het kleinst bij de bewoners van een alleenstaande woning (5,2%) en van een appartement (6%). Bij de bewoners van een rijwoning is dit hoger (12,9%).

Conclusie kwetsbaarheid naar woningtype

Algemeen kan gesteld worden dat appartementsbewoners vaker kwetsbaar zijn, zowel fysiek als psychisch als sociaal. Enkel voor de omgevingscomponent scoren appartementsbewoners beter dan de andere categorieën. Daarnaast valt eveneens op dat ouderen in alleenstaande woningen minder vaak kwetsbaar zijn dan diegene in een appartement of in een rijwoning, met uitzondering van fysieke kwetsbaarheid.

Dit wordt ook vertaald naar de totale score waar ruim 4 appartementsbewoners op 10 zeer kwetsbaar is.

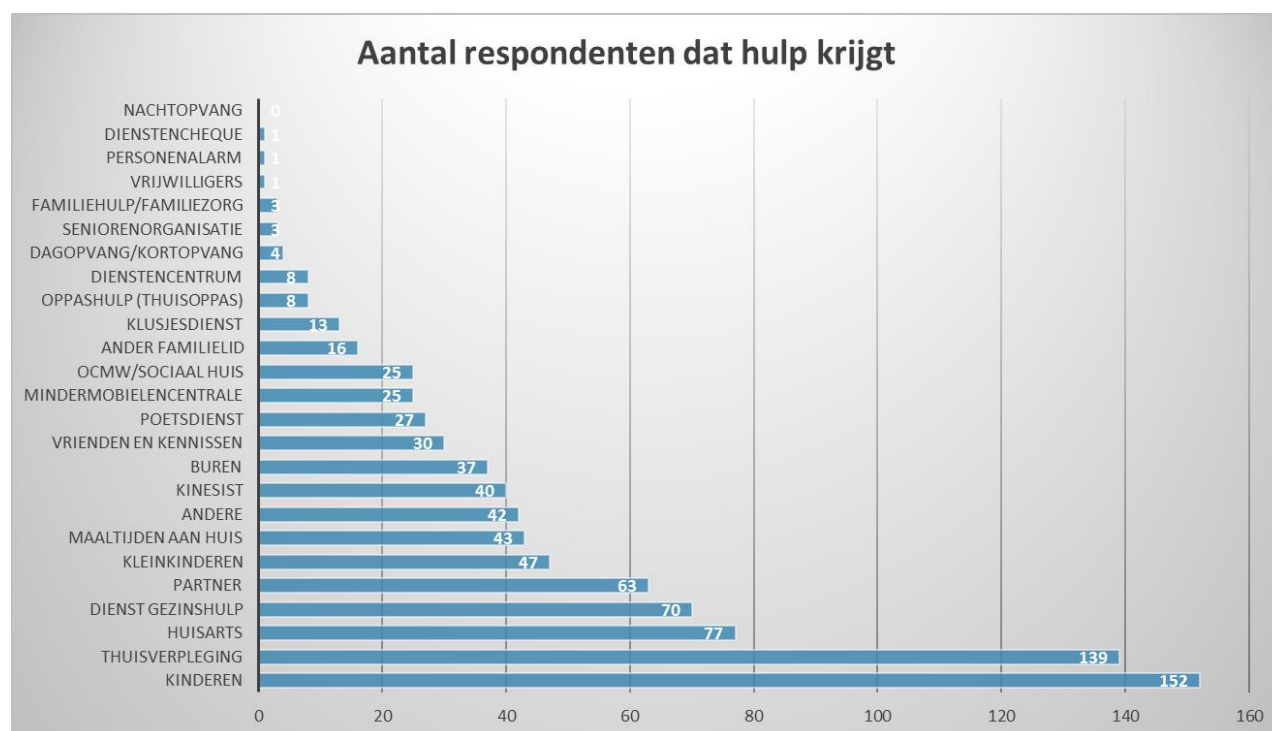
5 Bijkomende kenmerken van de respondent

5.1 Hulp krijgen

	#	%	% excl. niet gekend
Ja	263	69,03	70,32
Nee	111	29,13	29,68
Niet ingevuld	7	1,84	
Totaal	381	100,00	

70,3% van de respondenten geeft aan hulp aan huis te ontvangen. 29,7% van de respondenten doet geen beroep op hulp.

De volgende grafiek geeft weer van wie de respondenten hulp krijgen.

Uit de grafiek kan opgemaakt worden dat de respondenten het vaakst beroep doen op hun kinderen (=57,8% van de respondenten die hulp ontvangen). Meer dan de helft van de respondenten die hulp ontvangen, krijgen die van de thuisverpleging (52,9%). De huisarts komt op de derde plaats met 29,3%. De dienst gezinshulp (26,6%) komt op de vierde plaats, gevolgd door de partner (=24%).

Er wordt gekeken of er een verschil is inzake kwetsbaarheid tussen de personen die reeds hulp aan huis ontvangen en de personen die op vandaag nog geen hulp ontvangen.

Krijgt reeds hulp aan huis	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	50	19,01	25,77
Mild kwetsbaar	60	22,81	30,93
Zeer kwetsbaar	84	31,94	43,30
Totaal	194	73,76	100,00
Niet gekend	69	26,24	
Absoluut totaal	263	100,00	

Krijgt geen hulp aan huis	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	26	23,42	34,21
Mild kwetsbaar	36	32,43	47,37
Zeer kwetsbaar	14	12,61	18,42
Totaal	76	68,47	100,00
Niet gekend	35	31,53	
Absoluut totaal	111	100,00	

De tabellen laten duidelijk zien dat de personen die reeds hulp aan huis krijgen vooral (zeer) kwetsbaar zijn dan de personen die nog geen hulp aan huis krijgen. Slechts een kwart (25,8%) van de respondenten die reeds hulp aan huis ontvangt is niet kwetsbaar. 30,9% is mild kwetsbaar en 43,3% is zelfs zeer kwetsbaar. Bij diegene die (nog) geen hulp aan huis ontvangen, is 34,2% niets kwetsbaar. Bijna de helft (47,4%) is mild kwetsbaar en 18,4% is zeer kwetsbaar.

5.2 Sociaal contact

In dit volgend luikje wordt het sociaal contact van de respondenten bekeken.

Voldoende sociaal contact

De eerste tabel geeft weer of de bevroegde ouderen menen dat ze voldoende sociaal contact hebben.

	#	%	% excl. niet gekend
Ja	203	77,19	81,53
Nee	46	17,49	18,47
Niet ingevuld	14	5,32	
Totaal	263	100,00	

18,5% van de respondenten vindt zelf dat hij of zij onvoldoende sociaal contact heeft. 81,5% van de respondenten heeft wel voldoende sociaal contact.

Er wordt gekeken of er een verschil is inzake kwetsbaarheid tussen de personen die voldoende sociaal contact hebben en de personen die graag meer sociaal contact wensen.

<u>Voldoende sociaal contact</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	71	23,99	31,56
Mild kwetsbaar	82	27,70	36,44
Zeer kwetsbaar	72	24,32	32,00
Totaal	225	76,01	100,00
Niet gekend	71	23,99	
Absoluut totaal	296	100,00	

<u>Onvoldoende sociaal contact</u>	#	%	% excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	6	9,38	14,29
Mild kwetsbaar	12	18,75	28,57
Zeer kwetsbaar	24	37,50	57,14
Totaal	42	65,63	100,00
Niet gekend	22	34,38	
Absoluut totaal	64	100,00	

Uit de tabel kan opgemaakt worden dat personen die zelf aangeven onvoldoende sociale contacten te hebben globaal genomen kwetsbaarder zijn dan personen die wel voldoende sociale contacten hebben.

De groep zeer kwetsbare ouderen onder de personen met onvoldoende sociaal contact is zeer groot: 57,1%. Bij de personen met voldoende sociaal contact is dit 32%.

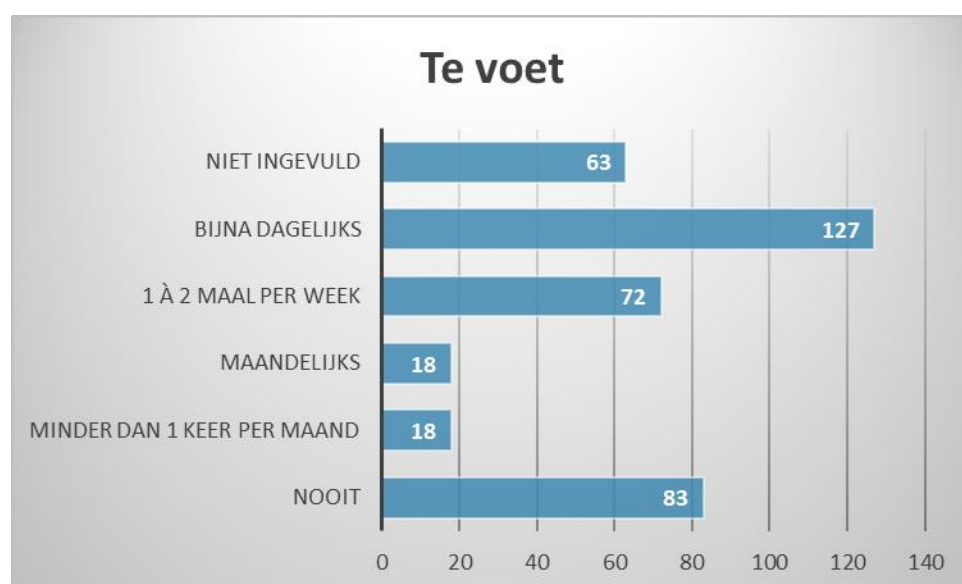
31,6% van de respondenten met voldoende sociaal contact is niet kwetsbaar. Voor de personen met onvoldoende sociaal contact zijn er slechts 6 personen (=14,3%) die als niet kwetsbaar bestempeld kunnen worden.

5.3 Mobiliteit

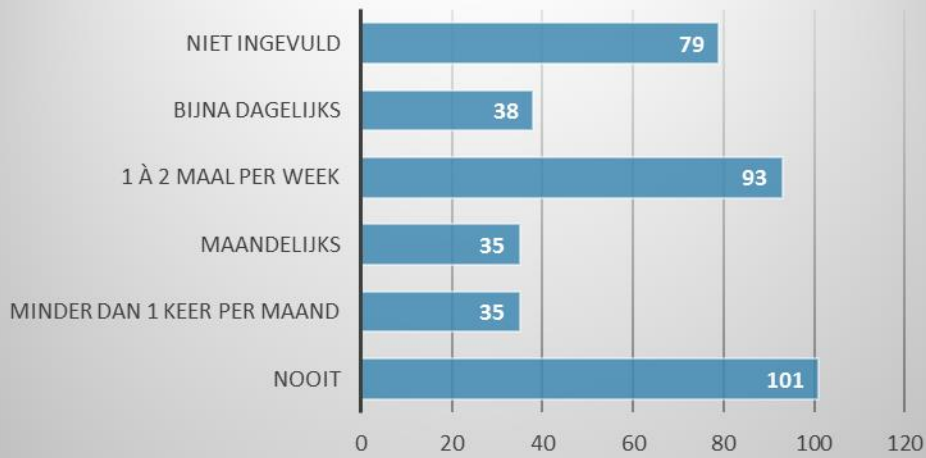
Onderstaande tabel geeft de samenvatting over de mobiliteit bij de 85-plussers in Middelkerke (percentage betreft enkel de ouderen die de vraag ingevuld hebben). Het vaakst verplaatsen ouderen zich te voet, met de wagen, met de fiets of met de bus/tram. Deze vervoersmodaliteiten worden dagelijks of meerdere malen per week gebruikt. De overige vervoersmodaliteiten gebruikt men eerder sporadisch.

	Min. wekelijks	Minder dan wekelijks	Nooit
Te voet	62,58	11,32	26,10
Wagen	43,38	23,18	33,44
Fiets	14,17	5,12	80,71
Bus/tram	18,61	25,91	55,47
Trein	2,02	18,15	79,84
Taxi	0,81	12,50	86,69
Belbus	0,42	5,08	94,49
MMC	6,07	13,77	80,16
Ziekenvervoer	1,72	12,02	86,27

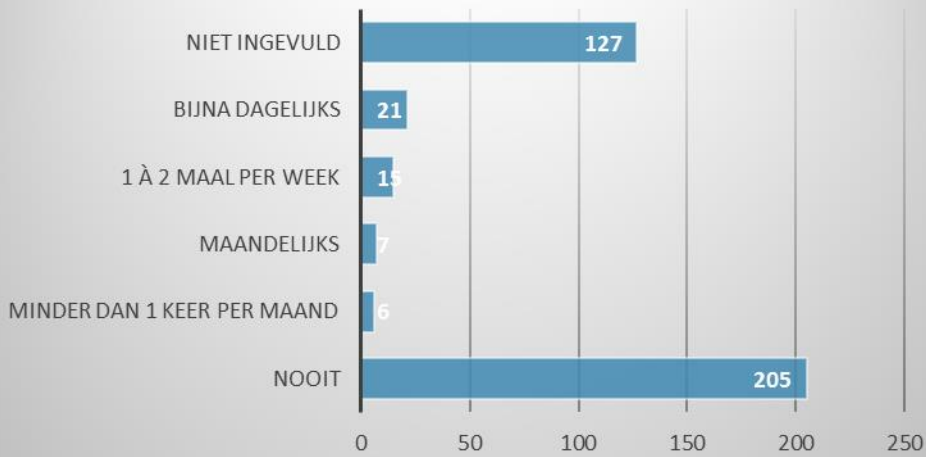
De volgende grafieken geven een gedetailleerd zicht op de verplaatsingswijze van de respondenten.

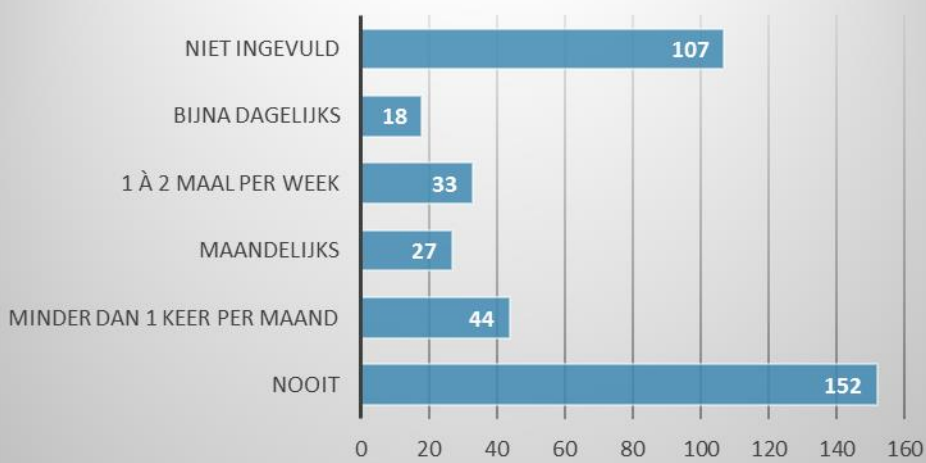
Wagen

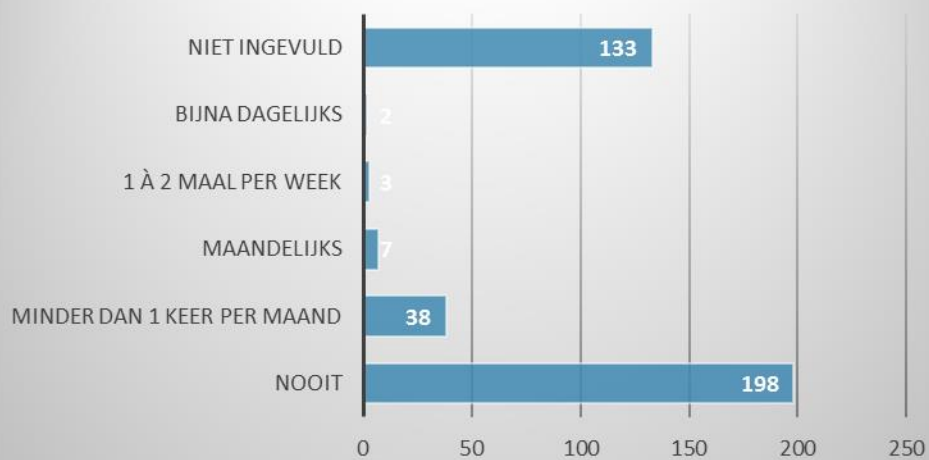
Fiets

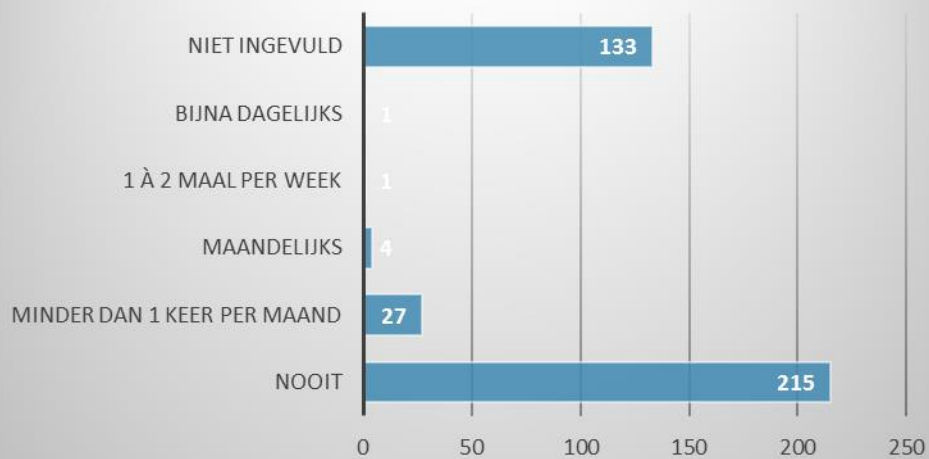
Bus/tram

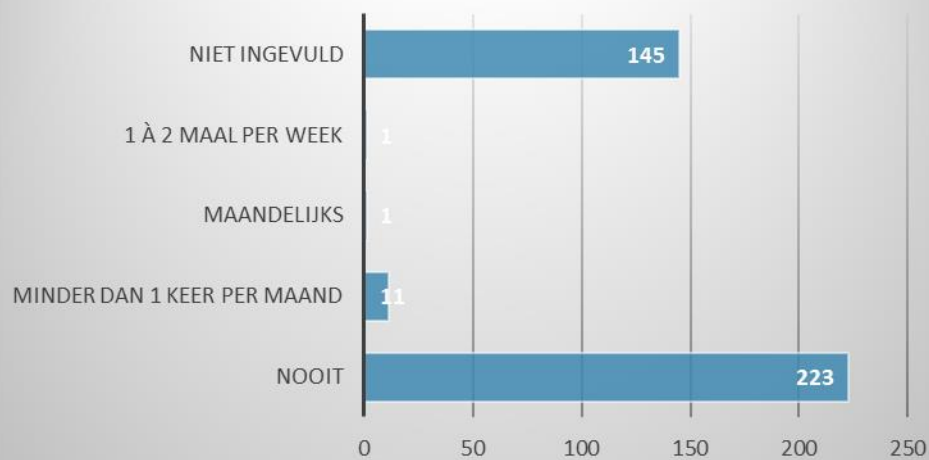
Trein

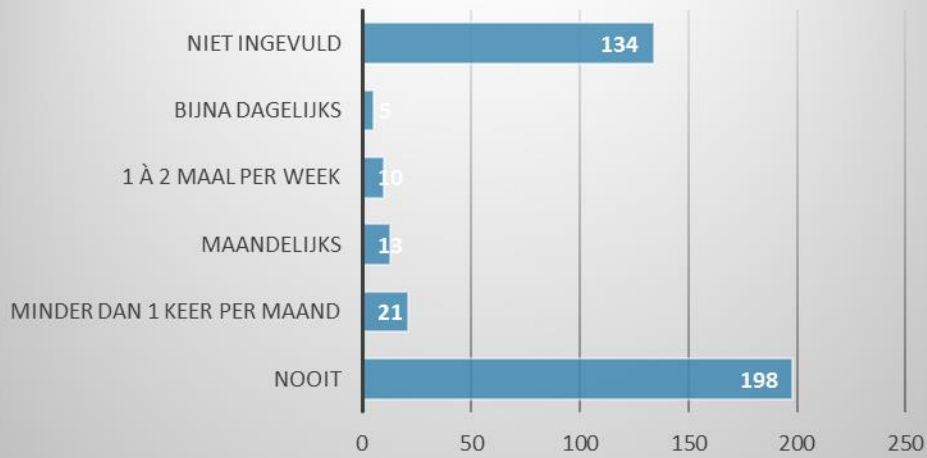
Taxi

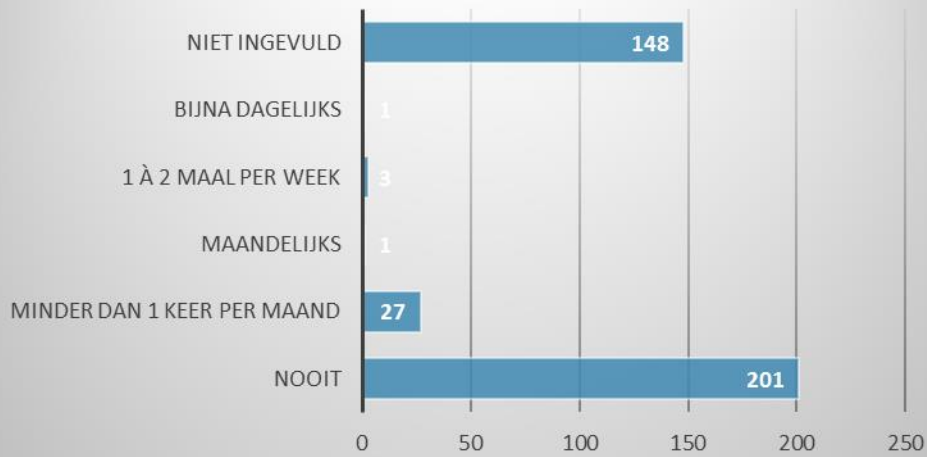
Belbus

Mindermobielencentrale

Ziekenvervoer

Worden de respondenten bekeken naar fysieke kwetsbaarheid en de frequentie van zich verplaatsen met een van bovenstaande vervoersmodaliteiten dan kan duidelijk vastgesteld worden dat de zeer kwetsbare personen zich minder vaak verplaatsen en dit voor elke vervoersmodus. In dit opzicht kan gesteld worden dat de degene die zich nooit verplaatsen wel eens een bijzondere aandachtsgroep inzake kwetsbaarheid kunnen zijn.

5.4 Vrije tijd

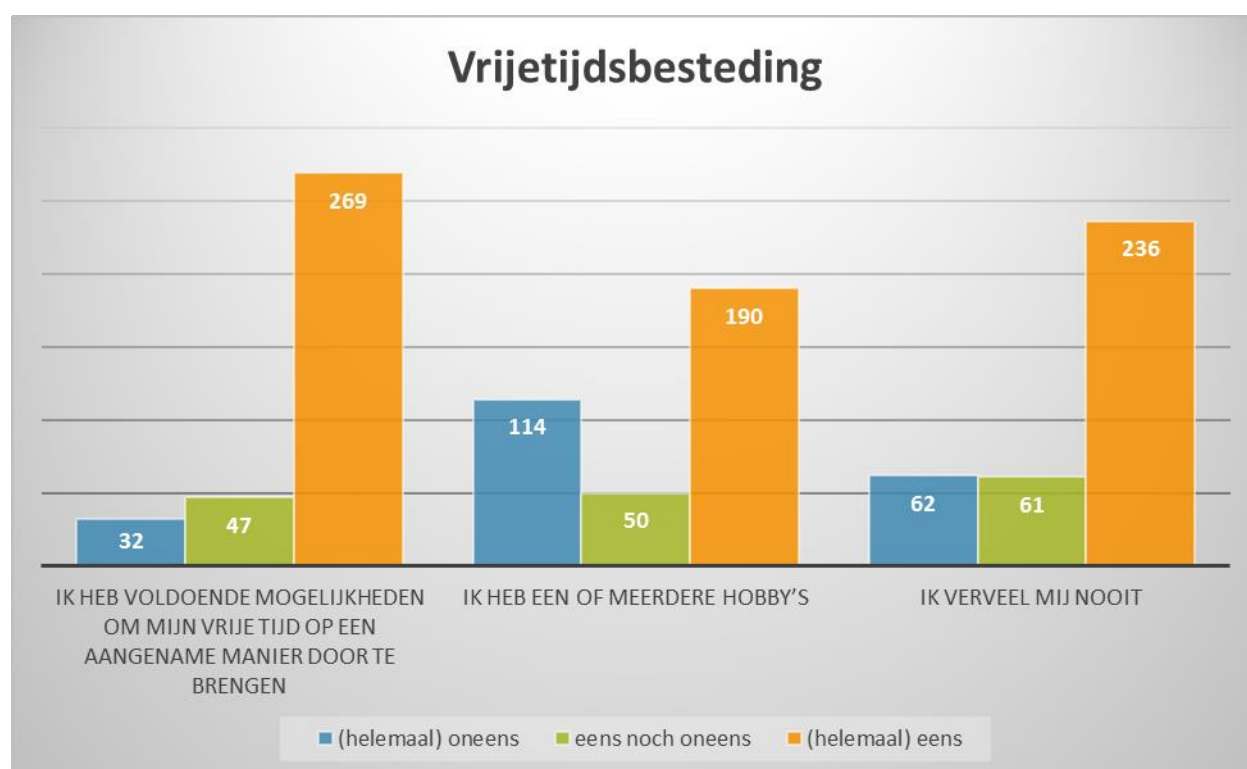
Om te peilen naar hun vrijetijdsbesteding, werden 3 stellingen hieromtrent voorgelegd aan de respondenten.

Stelling 1: Ik heb voldoende mogelijkheden om mijn vrije tijd op een aangename manier door te brengen.

Stelling 2: Ik heb een of meerdere hobby's.

Stelling 3: Ik verveel mij nooit.

		Stelling 1	Stelling 2	Stelling 3
(helemaal) oneens	#	32	114	62
	%	9,20	32,20	17,27
eens noch oneens	#	47	50	61
	%	13,51	14,12	16,99
(helemaal) eens	#	269	190	236
	%	77,30	53,67	65,74

De grafiek toont ons dat het merendeel van de respondenten eerder positief staat ten opzichte van hun vrije tijd. Een ruime meerderheid (77,3%) vindt dat hij/zij voldoende mogelijkheden heeft om zijn vrije tijd op een aangename manier door te brengen. 9,2% gaat hier niet mee akkoord.

Wat betreft hobby's geeft iets meer dan de helft van de respondenten (53,7%) aan dat ze een of meerdere hobby's hebben. Daarentegen is er ook een belangrijke groep, namelijk 32,2%, die geen hobby's heeft.

De laatste stelling peilde bij de oudere of ze zich al eens vervelen. 65,7% van de respondenten, verveelt zich nooit. Ruim 1 op 6 (17,3%) verveelt zich soms wel.

Dezelfde grafiek werd opgemaakt voor de zeer kwetsbaren. Het valt op dat de verschillen tussen eens/oneens veel kleiner geworden zijn.

5.5 Lidmaatschap

Er werd eveneens gevraagd aan de respondenten of ze lid zijn van een vereniging. Bijna een derde (31,4%) van de respondenten is lid van een vereniging.

Lid van een vereniging	#	%	% excl. niet gekend
Ja	113	29,66	31,39
Nee	247	64,83	68,61
Niet ingevuld	21	5,51	
Total	381	100,00	

		Niet kwetsbaar	Mild kwetsbaar	Zeer kwetsbaar
Ja	#	23	30	21
	%	31,08	40,54	28,38
Nee	#	53	62	75
	%	27,89	32,63	39,47
Totaal ingevuld		76	92	96

Ouderen die geen lid zijn van een vereniging zijn vaker zeer kwetsbaar in vergelijking met ouderen die wel lid zijn van een vereniging.

6 Globale conclusie en samenvattende tabellen

Voorliggend rapport dient om een antwoord te bieden op de vragen:

- hoe kwetsbaar zijn de 85-plussers van Middelkerke?
- wat zijn de kenmerken van deze personen?
- op welke domeinen uit de kwetsbaarheid zich het meest?

Hiertoe werd een bevraging georganiseerd bij alle 85-plussers van de gemeente. De doelgroep kreeg een korte vragenlijst aangeboden met de vraag om deze zelf in te vullen. Het OCMW van Middelkerke stond in voor de verdeling en het ophalen van de vragenlijsten evenals voor het invoeren van de verzamelde gegevens. Hierbij werden ze bijgestaan door heel wat vrijwilligers.

Vervolgens werd dit bestand aan het Steunpunt Data & Analyse bezorgd die op haar beurt instond voor de verwerking van deze gegevens. Voorliggend rapport beschrijft hiervan in detail de resultaten. In wat volgt worden de voornaamste conclusies nog eens opgesomd.

Globale kwetsbaarheid

Door de 4 componenten van kwetsbaarheid samen te nemen werd een totale kwetsbaarheidsscore berekend. Deze geeft weer in welke mate de respondenten als kwetsbaar kunnen worden beschouwd.

- 26,7% van alle respondenten die de volledige vragenlijst invulden blijkt niet kwetsbaar te zijn. 35,3% is mild kwetsbaar en ruim een derde (36%) van de respondenten is zeer kwetsbaar. In absolute cijfers komt dit neer op 98 85-plussers. Wetende dat slechts een deel van alle 85-plussers de vragenlijst invulden, kan ervan uitgegaan worden dat het aantal kwetsbare senioren in Middelkerke zeker hoger ligt.
- Worden de verschillende deelcomponenten van kwetsbaarheid bekeken, kan vastgesteld worden dat kwetsbaarheid zich niet op elke deelcomponent even sterk uit.
 - De fysieke component telt de grootste groep zeer kwetsbare personen (28,5%).
 - Het laagste aandeel niet kwetsbare respondenten vinden we terug bij de sociale component. 24,4% van de respondenten is sociaal niet kwetsbaar.

Naar geslacht

- Voor de totale kwetsbaarheidsscore ligt het aandeel zeer kwetsbare personen hoger bij de vrouwelijke respondenten dan bij de mannelijke. Mannen zijn daarentegen wel vaker dan vrouwen terug te vinden in de midden categorie.
- Op het niveau van de deelcomponenten zijn vrouwen vaker kwetsbaar op fysiek en psychologisch vlak, alsook op de sociale component.
- Mannen zijn kwetsbaarder op vlak van de omgevingscomponent.

Naar leeftijd

- Globaal genomen zijn de 90-plussers duidelijk kwetsbaarder dan de 85-89-jarigen.
- De leeftijdsverschillen zijn het grootst voor de fysieke component.
- Het sociaal vlak vormt een uitzondering: de 85 tot 89-jarigen zijn iets kwetsbaarder dan de 90-plussers.

Naar huishoudtype

- Voor de totale kwetsbaarheidsscore kan vastgesteld worden dat alleenstaanden veel vaker zeer kwetsbaar zijn en minder vaak niet kwetsbaar zijn. Het percentage mild kwetsbare respondenten ligt bij de samenwonenden iets hoger dan bij de alleenstaanden.
- Alleenstaanden zijn op psychologisch en sociaal vlak kwetsbaarder, alsook voor de omgevingscomponent.
- Samenwonenden blijken op fysiek vlak vaker zeer kwetsbaar te zijn dan alleenstaanden.

Naar woningtype

- Personen wonend in een appartement of rijwoning scoren hoger op de kwetsbaarheidsscore dan de personen wonend in een alleenstaande woning.
- Wordt dit bekeken op het niveau van de deelcomponenten dan kan vastgesteld worden dat de globale conclusie niet opgaat voor elke deelcomponent.
 - Voor de fysieke en de sociale component zijn vooral bewoners van een appartement kwetsbaarder.
 - Op psychologisch vlak zijn de bewoners van een appartement en rijwoning het meest kwetsbaar.
 - Voor de omgevingscomponent zijn de inwoners van een rijwoning het meest kwetsbaar.

Sociaal contact

Personen die zelf aangeven onvoldoende sociale contacten te hebben, zijn globaal genomen kwetsbaarder dan personen die wel voldoende sociale contacten hebben.

Bijlage: Samenvattende tabellen

Totale kwetsbaarheidsscore	Niet kwetsbaar	Mild kwetsbaar	Zeer kwetsbaar
Globaal	28,68	35,29	36,03
Man	30,97	44,25	24,78
Vrouw	26,75	29,30	43,95
85-89 jaar	32,34	33,33	34,33
90+	17,39	40,58	42,03
Alleenstaand	25,83	33,33	40,83
Samenwonend	30,67	37,33	32,00
Appartement	27,62	30,48	41,90
Alleenstaande woning	32,22	40,00	27,78
Rijwoning/halfopen	25,00	36,84	38,16

Sociale component	Niet kwetsbaar	Mild kwetsbaar	Zeer kwetsbaar
Globaal	24,41	57,29	18,31
Man	27,50	55,00	17,50
Vrouw	21,97	58,96	19,08
85-89 jaar	23,50	58,06	18,43
90+	26,32	55,26	18,42
Alleenstaand	19,23	63,08	17,69
Samenwonend	29,01	52,47	18,52
Appartement	17,70	53,98	28,32
Alleenstaande woning	28,57	58,16	13,27
Rijwoning/halfopen	27,71	61,45	10,84

Psychologische componenten	Niet kwetsbaar	Mild kwetsbaar	Zeer kwetsbaar
Globaal	48,03	32,81	8,66
Man	55,03	35,57	9,40
Vrouw	52,11	37,89	10,00
85-89 jaar	52,99	37,45	9,56
90+	53,49	36,05	10,47
Alleenstaand	43,87	45,16	10,97
Samenwonend	61,20	30,05	8,74
Appartement	48,12	39,85	12,03
Alleenstaande woning	60,55	34,86	4,59
Rijwoning/halfopen	50,00	37,78	12,22

Fysieke component	Niet kwetsbaar	Mild kwetsbaar	Zeer kwetsbaar
Globaal	45,76	25,71	28,53
Man	52,32	26,49	21,19
Vrouw	40,50	25,50	34,00
85-89 jaar	49,61	26,56	23,83
90+	34,78	25,00	40,22
Alleenstaand	46,01	28,83	25,15
Samenwonend	44,92	23,53	31,55
Appartement	40,15	31,06	28,79
Alleenstaande woning	47,86	23,93	28,21
Rijwoning/halfopen	51,55	19,59	28,87

Omgevingscomponent	Niet kwetsbaar	Mild kwetsbaar	Zeer kwetsbaar
Globaal	58,40	34,19	7,41
Man	58,82	32,68	8,50
Vrouw	57,95	35,38	6,67
85-89 jaar	59,92	32,68	7,39
90+	54,55	37,50	7,95
Alleenstaand	56,33	34,18	9,49
Samenwonend	59,79	34,39	5,82
Appartement	60,90	33,08	6,02
Alleenstaande woning	66,38	28,45	5,17
Rijwoning/halfopen	44,09	43,01	12,90